



LÂM ĐỒNG

Tòa soạn: 38 QUANG TRUNG - ĐÀ LẠT
Điện thoại: 3822472 - 3822473
Fax: 3827608
E-mail: tsbaolamdong@gmail.com
SỐ 5068 - THỨ HAI NGÀY 11/6/2018

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH LÂM ĐỒNG - TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN, NHÂN DÂN LÂM ĐỒNG

Bí thư Tỉnh ủy Nguyễn Xuân Tiến thăm và làm việc tại huyện Đức Trọng và Di Linh



Đoàn công tác của tỉnh đến thăm mô hình chuyển đổi diện tích lúa một vụ sang trồng bắp lai ở thôn Kao Quyn, xã Đinh Lạc.

Trong 2 ngày 7-8/6, đồng chí Nguyễn Xuân Tiến - Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy đã dẫn đầu Đoàn công tác của tỉnh đi thăm một số mô hình sản xuất mới, mô hình kinh tế hiệu quả, chương trình xây dựng nông thôn mới tại huyện Đức Trọng và Di Linh.

* Sáng ngày 8/6, Đoàn công tác đã đến thăm cầu mới Phú Hội dẫn vào Khu công nghiệp Phú Hội; nhà máy xử lý chất thải rắn vừa được khởi công xây dựng cuối tháng 5/2018 (xã Phú Hội) và thăm các

mô hình kinh tế: Mô hình trồng tiêu xen bơ của hộ ông Phan Minh Tuấn (thôn Phú An, Phú Hội), mô hình nuôi chim trĩ của anh Phạm Ngọc Anh Quân (thôn Tân Hưng, xã Tân Thành) và mô hình nuôi bò sữa của ông Nguyễn Minh Cúc (thôn Tân Trung, xã Tân Hội).

Tại các nơi đến thăm, đồng chí Nguyễn Xuân Tiến đã lưu ý các cấp ủy, chính quyền địa phương trong thời gian tới cần tiếp tục rà soát...

XEM TIẾP TRANG 2

NHỚ LỜI BÁC DẠY

Trong Đảng thực hành dân chủ rộng rãi, thường xuyên và nghiêm chỉnh tự phê bình và phê bình là cách tốt nhất để củng cố và phát triển sự đoàn kết và thống nhất của Đảng. Phải có tình đồng chí thương yêu lẫn nhau.

(DI CHÚC, 10/5/1969, T.12, TR. 510)

TÌNH HÌNH KINH TẾ - XÃ HỘI 6 THÁNG ĐẦU NĂM VÀ NHIỆM VỤ 6 THÁNG CUỐI NĂM 2018

Phấn đấu thu vượt ngân sách 7%



Chăm sóc hoa tại Dalat Hasfarm. Ảnh: V. Bầu

XEM TRANG 3

Tiếng nói của Đoàn ĐBQH Lâm Đồng tại kỳ họp thứ 5, Quốc hội khóa XIV

Trong chương trình hoạt động tại kỳ họp thứ 5, Quốc hội khóa XIV, rất nhiều nội dung quan trọng được các đại biểu tranh luận nhằm đi đến thống nhất, xây dựng pháp luật hiệu lực, hiệu quả, đáp ứng mong đợi của nhân dân. Đoàn ĐBQH Lâm Đồng cũng tích cực tham gia trên nhiều lĩnh vực.

TRANG 2

Sẻ giọt máu đào - trao niềm hy vọng

TRANG 4

VĂN HÓA - XÃ HỘI

Giáo dục bảo vệ môi trường trong trường học

TRANG 4

ĐỜI SỐNG - PHÁP LUẬT

Cần sớm giải quyết những bức xúc của người dân

TRANG 6

TÒA SOẠN - BẠN ĐỌC

Nông dân mất tiền tỷ vì chơi tiền ảo

TRANG 7

Nú giữ tiếng chiêng ngân

KỶ I: TIẾNG CHIÊNG TRƯỚC NGUY CƠ LẠNG DẦN



“ Nói đến Tây Nguyên là nói đến rừng, công chiêng và lễ hội, ba mẫu gốc nền của văn hóa ở đây. Tiếc là bây giờ cả ba mẫu gốc ấy đang bị lung lay trước biến động của không gian, thời gian và mai một. Từ đó đặt ra vấn đề cần làm gì để nền văn hóa Tây Nguyên, nhất là Không gian văn hóa công chiêng Tây Nguyên, Kiệt tác truyền khẩu và Di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại, “sống” trong đời sống hiện đại.

TRANG 5

Lâm Đồng - vùng kinh tế động lực Tây Nguyên

TRANG 3



Bí thư Tỉnh ủy...

TIẾP TRANG 1

... đánh giá cụ thể hiệu quả thực tế của từng mô hình, để từ đó, có hướng mở rộng mô hình sản xuất theo chuỗi liên kết, hỗ trợ kỹ thuật, kịp thời tạo điều kiện thuận lợi để người nông dân chủ động trong khâu sản xuất, tạo giá trị thương hiệu sản phẩm...

Buổi chiều cùng ngày, đoàn tiếp tục làm việc với Ban Thường vụ Huyện ủy Đức Trọng về sơ kết giữa nhiệm kỳ thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện Đức Trọng nhiệm kỳ 2015 - 2020.

* Trước đó, ngày 7/6, Đoàn công tác của tỉnh cũng đã đi kiểm tra một số mô hình sản xuất mới, mô hình kinh tế hiệu quả, chương trình xây dựng nông thôn mới tại xã Gia Hiệp và Đinh Lạc, huyện Di Linh.

Theo đó, Đoàn công tác đã đến thăm mô hình nuôi dê núi của ông Phạm Văn Hưng (Thôn 5B), mô hình trồng bơ của ông Trần Phú Điền (Thôn 8), mô hình trồng dâu nuôi tằm của nông hộ ông Cao Trường Sơn ở thôn Gia Lãnh, xã Gia Hiệp và các mô hình trồng lan rừng của hộ ông Trần Vĩnh Sương (thôn Đồng Lạc 3), mô hình chuyển đổi diện tích lúa một vụ sang trồng bắp lai cung cấp nguồn thức ăn cho bò sữa của các nông hộ đồng bào dân tộc thiểu số ở thôn Kao Quyn, xã Đinh Lạc.

Đồng chí Nguyễn Xuân Tiến đã bày tỏ niềm phấn khởi và đánh giá cao hiệu quả kinh tế mà các mô hình sản xuất trên đạt được trong thời gian qua; đồng thời, lưu ý các cấp ủy, chính quyền địa phương cần rà soát, đánh giá cụ thể hiệu quả thực tế. Bí thư Tỉnh ủy mong muốn, trong thời gian tới, chính quyền địa phương cần mở rộng, kết nối sản xuất theo hướng du lịch cộng đồng; xây dựng làng nghề trồng dâu nuôi tằm Gia Lãnh (Gia Hiệp); mở rộng mô hình sản xuất gắn với du lịch canh nông...

Buổi chiều cùng ngày, đoàn tiếp tục làm việc với Ban Thường vụ Huyện ủy Di Linh về sơ kết giữa nhiệm kỳ thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện Di Linh lần thứ XIV, nhiệm kỳ 2015 - 2020.

T.VŨ - N.BRŪM

Tiếng nói của Đoàn ĐBQH Lâm Đồng tại kỳ họp thứ 5, Quốc hội khóa XIV

Trong chương trình hoạt động tại kỳ họp thứ 5, Quốc hội khóa XIV, rất nhiều nội dung quan trọng được các đại biểu tranh luận nhằm đi đến thống nhất, xây dựng pháp luật hiệu lực, hiệu quả, đáp ứng mong đợi của nhân dân. Đoàn Đại biểu Quốc hội (ĐBQH) Lâm Đồng cũng tích cực tham gia trên nhiều lĩnh vực.

Tại kỳ họp này, ông Nguyễn Tạo - Phó trưởng Đoàn ĐBQH tỉnh Lâm Đồng đã có phát biểu tranh luận với đại biểu Minh Đức, đoàn thành phố Hồ Chí Minh về Chương II: việc bảo vệ an ninh đối với hệ thống thông tin quan trọng của quốc gia, vấn đề bảo vệ an ninh mạng trong Luật An ninh mạng lần này trên nguyên tắc bảo vệ an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, bảo vệ quyền con người, quyền công dân và hoạt động hợp pháp của pháp nhân. Đồng thời, bảo đảm sự hoạt động bình thường của các cá nhân, của các cơ quan nhà nước, bảo đảm sự phát triển kinh tế - xã hội một cách bền vững cho đất nước...

Về nội dung sửa đổi một số bổ sung của Luật Công chứng, vấn đề đặt ra ở đây là cần có những cơ chế, chính sách cụ thể phù hợp để dịch vụ công trong hoạt động hỗ trợ tư pháp này được đến với vùng sâu, vùng xa, tạo điều kiện phục vụ nhân dân ngày càng tốt hơn. ĐBQH Nguyễn Tạo nhấn mạnh: Tôi đồng tình thống nhất bỏ quy định việc lập quy hoạch tổng thể phát triển tổ chức hành nghề công chứng để phù hợp với Luật Quy hoạch và đồng thời đồng tình với nội dung thẩm tra của Ủy ban Kinh tế là chỉ ra Luật Công chứng đã quy định cụ thể về điều kiện hành nghề của công chứng viên, điều kiện thành lập của văn phòng công chứng với 8 nội dung giao cho Chính phủ quy định; trong đó có cả điều kiện về trụ sở của văn phòng công chứng tại khoản 4 Điều 22. Tôi tán thành các ý kiến phát biểu trước của các đại biểu Quốc hội, việc dự thảo luật lại tiếp



Ông Nguyễn Tạo.



Ông Nguyễn Văn Hiến.



Ông K'Nhiều.

tục giao cho Chính phủ quy định chi tiết, điều kiện thành lập và hoạt động của văn phòng công chứng tại khoản 2 Điều 7 là không cần thiết, vượt quá sự cần thiết và phạm vi điều chỉnh.

Đại biểu Nguyễn Tạo cũng đã thống nhất với các nội dung liên quan đến quy hoạch của Luật Xây dựng, Luật Quy hoạch đô thị và việc sửa đổi, bổ sung lần này để bảo đảm tính kịp thời, đồng bộ của các luật này với Luật Quy hoạch. Đồng thời, Phó trưởng Đoàn ĐBQH tỉnh Lâm Đồng tán thành cao việc đưa nội dung quy hoạch xây dựng vùng tỉnh, vì quy hoạch vùng tỉnh là một mắt xích hết sức quan trọng trong hệ thống quy hoạch xây dựng.

Tại kỳ họp, ông Nguyễn Văn Hiến - Đoàn ĐBQH Lâm Đồng đã tham gia đóng góp ý kiến đối với Dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Thể dục, thể thao đã được soạn thảo công phu, nghiêm túc, tiếp thu nhiều ý kiến và đã được chỉnh lý một cách cẩn thận. Về cơ bản, tôi đồng tình với nhiều nội dung của dự thảo cũng như báo cáo giải trình tiếp thu của Ủy ban Thường vụ Quốc hội. Về vấn đề đất dành cho thể thao, tại khoản 1 Điều 65 dự thảo đưa ra hai phương án: Phương án thứ nhất, quy định trong quy hoạch xây dựng trường học, đô thị, khu dân cư, doanh trại, đơn vị vũ trang nhân dân phải dành quỹ đất để xây dựng công trình thể thao, phương án này giữ nguyên như luật hiện hành. Phương án thứ hai, so với phương án một mở rộng thêm là cả khu công nghiệp, khu công nghệ cao cũng phải dành quỹ đất để xây dựng công trình thể thao. Tôi thấy cả hai phương án này đều

chưa có sự hợp lý bởi các lý do sau đây: Một, theo pháp luật hiện hành thì khu công nghiệp, khu công nghệ cao là những khu vực chức năng chuyên sản xuất công nghiệp và thực hiện các dịch vụ cho sản xuất, hoặc là khu vực nghiên cứu phát triển ứng dụng công nghệ cao, ươm tạo doanh nghiệp công nghệ cao... Do vậy, đây là những khu vực và những môi trường được quy hoạch chuyên dùng cho sản xuất, nghiên cứu, nên ngoài giờ làm việc thì đây không phải là nơi sinh hoạt, sinh sống, nghỉ ngơi, vui chơi, giải trí của công nhân. Chính vì thế, việc xây dựng công trình thể thao trong khu vực sản xuất, nghiên cứu là không thích hợp. Hai, ngoài khu công nghiệp, khu công nghệ cao, theo pháp luật hiện hành chúng ta còn có nhiều khu khác tương tự như là khu chế xuất, khu công nghệ ứng dụng công nghệ cao, khu công nghệ thông tin tập trung... Đây đều là những khu chức năng chuyên phục vụ cho sản xuất nhưng lại không được đề cập trong dự thảo. Theo đó, ĐBQH Nguyễn Văn Hiến đề nghị xem xét lại cả hai phương án nêu tại khoản 1 Điều 65 để đảm bảo tính thực tế khả thi hơn, nhất là trong điều kiện mật độ dân cư quá cao tại các khu đô thị lớn. Với sự khan hiếm về quỹ đất tại các khu đô thị này thì việc quy hoạch công trình thể thao cần được đặt trong tổng thể quy hoạch chung của khu dân cư, khu đô thị, phù hợp với quy định của Luật Quy hoạch và Luật Quy hoạch đô thị, để làm sao vừa bảo đảm được quyền tập luyện thể dục, thể thao của người dân, vừa tránh lãng phí nguồn lực đất đai, vừa tránh lãng phí nguồn lực của

nhà nước và xã hội đầu tư dàn trải, tràn lan cho nhiều công trình thể thao.

ĐBQH K'Nhiều - Đoàn Lâm Đồng cũng đã tham gia đóng góp ý kiến đối với dự thảo Luật Đo đạc và Bản đồ đã được nghiên cứu, tiếp thu, chỉnh lý hoàn thiện trình Quốc hội xem xét tại kỳ họp này. Đại biểu K'Nhiều đề nghị bổ sung nội dung bảo đảm quốc phòng, an ninh và trật tự, an toàn xã hội, bổ sung thêm nguyên tắc "hoạt động đo đạc và bản đồ phải bảo đảm cung cấp dữ liệu địa lý phục vụ yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh, nâng cao dân trí, thúc đẩy tiến bộ xã hội", vì đây vừa là nguyên tắc, đồng thời là mục tiêu quan trọng của đo đạc và bản đồ. Về tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật trong hoạt động đo đạc và bản đồ, đề nghị bổ sung thêm một nội dung cụ thể: UBND cấp tỉnh xây dựng và ban hành quy chuẩn kỹ thuật địa phương trong hoạt động đo đạc và bản đồ theo quy định của pháp luật về tiêu chuẩn và quy chuẩn kỹ thuật để áp dụng trong phạm vi quản lý của địa phương, như thế vừa cụ thể, vừa rõ ràng hơn. Cần cân nhắc quyết định về cấp giấy phép hoạt động đo đạc và bản đồ theo hướng xã hội hóa hoạt động đo đạc và bản đồ nhằm giảm gánh nặng cho ngân sách nhà nước, góp phần nâng cao chất lượng dịch vụ đo đạc và bản đồ. Mặt khác, cần nghiên cứu bổ sung quy định nhằm khắc phục tình trạng công tác quản lý hoạt động đo đạc và bản đồ chuyên ngành chưa đầy đủ, chưa thống nhất, việc phân cấp giữa trung ương và địa phương chưa phù hợp...

N.THU - T.THÀNH

HUYỆN ỦY ĐAM RÔNG SƠ KẾT GIỮA NHIỆM KỲ

Không điều chỉnh giảm chỉ tiêu Nghị quyết

Ngày 8/6, Huyện ủy Đam Rông đã tổ chức Hội nghị Sơ kết giữa nhiệm kỳ thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ huyện khóa III, nhiệm kỳ 2015 - 2020.

Theo báo cáo tại hội nghị, trong nửa nhiệm kỳ vừa qua, nền kinh tế Đam Rông có nhiều bước phát triển: Nông nghiệp chuyển dịch cơ cấu đúng hướng. Tốc độ phát triển bình quân hàng năm đạt 12%. Tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn đạt 120,28 tỷ đồng, tăng bình quân hàng năm 28,7%. Tỷ lệ

hộ nghèo đến cuối năm 2017 còn 27,47%, giảm 9,64% so với năm 2015 theo tiêu chí mới (bình quân hàng năm giảm 4,82%). Độ che phủ rừng đạt trên 63,9% (NQ trên 65%). Đến cuối năm 2017 huyện nghèo Đam Rông có 1 xã Đa R'Sal được UBND tỉnh công nhận xã đạt chuẩn nông thôn mới, các xã còn lại đạt từ 11 - 14 tiêu chí. Công tác xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị được quan tâm, góp phần củng cố niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng bộ, chính

quyền địa phương...

Tuy nhiên, việc triển khai thực hiện các chỉ tiêu phát triển kinh tế giai đoạn 2016 - 2018 còn chậm, một số chỉ tiêu đạt thấp. Lĩnh vực sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp có chuyển biến nhưng chưa mạnh. Hạ tầng giao thông còn thiếu và yếu. Tiến độ triển khai thực hiện một số dự án còn chậm. Thu ngân sách về thuế, phí không đạt. Quản lý nhà nước về lĩnh vực xây dựng cơ bản chưa chặt chẽ nên vẫn xảy ra sai phạm, thất thoát. Việc phá

rừng, khai thác cát, sỏi trái phép vẫn còn diễn biến phức tạp. Trách nhiệm một số cấp ủy, chính quyền và một bộ phận cán bộ lâm nghiệp chưa cao gây sai phạm đối với công tác quản lý, bảo vệ rừng, tài nguyên khoáng sản. Tình trạng dân di cư tự do còn phức tạp...

Tại hội nghị, đại diện lãnh đạo các đơn vị, địa phương đã thảo luận về những chỉ tiêu chưa đạt được và đưa ra phương án giải quyết dựa trên đặc thù của các địa phương.

Mặc dù một số chỉ tiêu đến cuối nhiệm kỳ rất khó thực hiện với đặc điểm tình hình địa phương, song Huyện ủy Đam Rông xác định không điều chỉnh xin giảm chỉ tiêu Nghị quyết. Đến cuối nhiệm kỳ chỉ tiêu nào không đạt sẽ xem xét trách nhiệm của các đơn vị liên quan. Đam Rông xác định tinh thần đoàn kết, đồng thuận, quyết tâm cao để thực hiện mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn huyện trong nửa nhiệm kỳ còn lại.

N.NGÀ

TÌNH HÌNH KINH TẾ - XÃ HỘI 6 THÁNG ĐẦU NĂM VÀ NHIỆM VỤ 6 THÁNG CUỐI NĂM 2018

Phấn đấu thu vượt ngân sách 7%

Ngày 8/6, UBND tỉnh Lâm Đồng đã tổ chức Hội nghị trực tuyến toàn tỉnh về tình hình thực hiện kế hoạch kinh tế - xã hội 6 tháng đầu năm và nhiệm vụ, giải pháp 6 tháng cuối năm 2018 dưới sự chủ trì của Chủ tịch UBND tỉnh Lâm Đồng Đoàn Văn Việt.

Theo báo cáo tại hội nghị, 6 tháng đầu năm 2018, tình hình kinh tế - xã hội của Lâm Đồng đảm bảo tăng trưởng như kế hoạch đặt ra, đồng thời thực hiện tốt công tác an sinh xã hội. Tổng sản phẩm trên địa bàn tính ước tăng 8,85%, tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn khoảng 3.712 tỷ đồng, bằng 55% dự toán địa phương, tăng 22,5% cùng kỳ và tổng thu ngân sách địa phương đạt 7.660 tỷ đồng, bằng 65,5% dự toán địa phương.

Tổng kim ngạch xuất khẩu ước đạt 315,5 triệu USD, tăng 13,4% so cùng kỳ. Khách du lịch đến Lâm Đồng đạt 3.380 ngàn lượt khách, trong đó 2.300 ngàn lượt khách qua lưu trú. Đã có 22 ngàn người được giải quyết việc làm, tỷ lệ dân số tham gia bảo hiểm y tế đạt 79%, tỷ lệ xã đạt tiêu chuẩn quốc gia về y tế là 139 xã, tỷ lệ trường đạt chuẩn quốc gia là 55,78%.

Tình hình sản xuất nông nghiệp vẫn giữ được mức phát triển với tổng diện tích gieo trồng 316.792 ha, tổng sản phẩm thịt hơi các



Toàn cảnh hội nghị.

loại ước đạt 57.958 tấn. Cũng trong 6 tháng đầu năm, Lâm Đồng đã cấp Giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp cho 416 doanh nghiệp với số vốn đăng ký 2.653 tỷ đồng; 23 dự án đầu tư được cấp mới, trong đó 21 dự án trong nước và 2 dự án có vốn nước ngoài.

Đến hết 31/5/2018, số dư nguồn vốn huy động đạt 46.000 tỷ đồng, tổng dư nợ cho vay khách hàng của các tổ chức tín dụng trên địa bàn đạt 76.200 tỷ đồng, nợ xấu khoảng 376 tỷ đồng, chiếm 0,49% tổng dư nợ.

Qua khảo sát điều tra, Lâm Đồng còn 12.168 hộ nghèo, chiếm tỷ lệ 3,91%, hộ cận nghèo còn 15.291 hộ. Năm 2018, Lâm Đồng dành cho Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo và xây dựng nông thôn mới trên 201 tỷ đồng. Các hoạt động văn hóa, thể thao, y tế, giáo dục được triển khai thường xuyên, quốc phòng - an ninh, trật tự an toàn xã hội được giữ vững. Về an toàn giao thông, Lâm Đồng xảy ra 87 vụ tai nạn giao thông (trong đó có một vụ đặc biệt nghiêm trọng), làm chết 56 người, bị thương

65 người, so cùng kỳ giảm số người chết nhưng tăng số vụ và số người bị thương.

Tuy nhiên, tình hình kinh tế - chính trị vẫn còn một số hạn chế, như thu hút đầu tư giảm, triển khai đầu tư xây dựng cơ bản chậm, một số nguồn vốn triển khai khối lượng và giải ngân đạt thấp; đời sống của nhân dân vùng sâu, vùng xa còn khó khăn, tình hình an ninh trật tự còn nhiều diễn biến phức tạp.

Liên quan đến nhiệm vụ 6 tháng cuối năm, Chủ tịch UBND tỉnh Đoàn Văn Việt yêu cầu các sở, ngành và địa phương cần tiếp tục cải cách hành chính một cách sâu rộng, tạo hành lang pháp lý để thu hút đầu tư và tạo điều kiện cho doanh nghiệp sản xuất - kinh doanh. Các ngành cần chú ý tới vấn đề môi trường, chuẩn bị công tác dự phòng đối phó với tình hình thiên tai cũng như tăng cường quản lý bảo vệ rừng. Với các dự án đang được thực hiện, Chủ tịch UBND tỉnh yêu cầu các cơ quan liên quan và chủ đầu tư tăng tốc, đảm bảo tiến độ đúng kế hoạch, đồng thời có hướng xử lý triệt để nếu tiến độ thực hiện chậm trễ. Đặc biệt, 6 tháng cuối năm, Lâm Đồng cần thực hiện các biện pháp thu ngân sách theo đúng tiến độ đã đề ra với mục tiêu vượt 7% so kế hoạch.

D.QUỲNH

Lâm Đồng - vùng kinh tế động lực Tây Nguyên

Một trong những yếu tố then chốt của Nghị quyết 69 là định ra “không gian phát triển kinh tế vùng Lâm Đồng” với tầm nhìn lâu dài trong thời gian tới. Không gian phát triển đó được hoạch định bởi 3 tiểu vùng với phạm vi hành chính và tính chất phát triển cho hai mươi đến hơn ba mươi năm sau. Theo đó, Đồ án quy hoạch, xây dựng vùng tỉnh Lâm Đồng đến năm 2035 và tầm nhìn năm 2050 phân chia Lâm Đồng thành 3 tiểu vùng phát triển kinh tế: Vùng I, có phạm vi toàn thành phố Đà Lạt và vùng phụ cận giữ vai trò là vùng phát triển kinh tế động lực của tỉnh; Vùng II, gồm huyện Di Linh, Đam Rông và phía Tây huyện Lâm Hà với tính chất là vùng kinh tế nông nghiệp, dịch vụ và Vùng III, gồm thành phố Bảo Lộc, huyện Bảo Lâm cùng 3 huyện phía Nam đảm nhiệm vai trò là vùng động lực kinh tế phía Tây Nam của Lâm Đồng. Với 3 tiểu vùng kinh tế trên sẽ góp phần vào mục tiêu chung mà tỉnh đặt ra trở thành “vùng kinh tế động lực trong vùng Tây Nguyên, có hệ thống kết cấu hạ tầng đồng bộ, theo hướng hiện đại”. Khi ấy Lâm Đồng sẽ là trung tâm nghiên cứu sản xuất nông nghiệp công nghệ cao tầm quốc gia và quốc tế, phát triển công nghiệp khai thác, chế biến khoáng sản; du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, du lịch canh nông và du lịch văn hóa - di sản của quốc gia và quốc tế. Đồng thời, phát triển hệ thống đô thị - nông thôn theo hướng tăng trưởng xanh, cùng với phát triển hệ thống giáo dục, đào tạo, nghiên cứu khoa học cấp quốc gia... Bên cạnh tính chất “vùng kinh tế động lực của vùng Nam Tây Nguyên”, Lâm Đồng còn giữ vai trò có tính chất quan trọng là vùng bảo tồn rừng cảnh quan, tài nguyên nước và đa dạng sinh học của Tây Nguyên, Đông Nam Bộ và của quốc gia; bảo vệ đầu nguồn hệ thống sông Đồng Nai, sông Sêrêpôk, sông Lũy, sông Cái Phan Rang. Đặc biệt, giữ vị trí đầu mối giao thương quốc tế của vùng và quốc gia và có vị trí quan trọng về quốc phòng - an ninh đối với Tây Nguyên.

Với sự phân định các tiểu vùng phát triển này, cấu trúc không gian từng tiểu vùng sẽ phát triển theo các trục lộ huyết mạch quan trọng với các

Nằm ở phía Nam Tây Nguyên, có tổng diện tích tự nhiên 9.773,54 km², dân số gần 1.286 ngàn người nên Lâm Đồng giữ vai trò quan trọng trong phát triển kinh tế của cả khu vực. Do đó, mục tiêu hướng đến “xây dựng, phát triển Lâm Đồng trở thành vùng kinh tế động lực trong khu vực Tây Nguyên” được hoạch định bởi “Đồ án quy hoạch, xây dựng vùng tỉnh Lâm Đồng đến năm 2035 và tầm nhìn năm 2050” mà Nghị quyết số 69 do Hội đồng Nhân dân tỉnh đặt ra.



Một góc Đà Lạt. Ảnh: Thụy Trang

hành lang kinh tế đô thị quốc gia và các vùng đô thị - công nghiệp, các tuyến đô thị gắn với các vùng cảnh quan tự nhiên. Qua đó, định hướng phát triển hệ thống đô thị trên địa bàn tỉnh với các dự báo đến năm 2025, toàn tỉnh có 18 đô thị; trong đó bao gồm 1 đô thị loại I, 1 đô thị loại II, 6 đô thị loại IV và 10 đô thị loại V. Và đến năm 2035, khi ấy trên địa bàn Lâm Đồng, bên cạnh 1 đô thị loại I và 1 đô thị loại II sẽ có thêm 2 đô thị được xếp hạng đô thị loại III, còn lại là 6 đô thị loại IV, 8 đô thị loại V và phát triển thêm 2 thị tứ đạt tiêu chuẩn đô thị loại V trong tổng số các đô thị được xác lập trong tiến trình phát triển. Mặt khác, trong định hướng hệ thống đô thị, Đà Lạt giữ vị trí là đô thị trung tâm vùng tỉnh, Bảo Lộc đô thị hạt nhân vùng phía Nam của Lâm Đồng và là đô thị trung tâm

của tiểu vùng, đô thị tiểu vùng III lấy đô thị Di Linh làm trung tâm; cùng đó là các đô thị theo chức năng tổng hợp, đô thị chuyên ngành. Song song đó là sự phát triển các điểm dân cư nông thôn theo mô hình nông thôn mới và mô hình làng đô thị xanh.

Lâm Đồng cũng định hướng phát triển ngành công nghiệp có lợi thế so sánh, lợi thế cạnh tranh với việc khai thác tài nguyên và nguồn nhân lực tại chỗ để xây dựng các nhóm hàng hóa chủ lực và hướng vào sản xuất các sản phẩm có thương hiệu đặc trưng, tham gia vào chuỗi xuất khẩu, chuỗi cung ứng của vùng Tây Nguyên, khu vực và quốc tế. Các vùng công nghiệp tập trung, đối với Đức Trọng - Di Linh hướng vào công nghiệp chế biến nông sản, đồ uống, hóa chất, dược mỹ phẩm; công

nghệ cao điện tử, dệt may da giày, đặc biệt phát triển thành trung tâm sản xuất dược mỹ phẩm lớn của cả nước. Vùng công nghiệp Bảo Lộc - Bảo Lâm bên cạnh chế biến nông sản, khai thác và chế biến sâu sản phẩm sau khai khoáng... thành phố Bảo Lộc được định hướng là trung tâm thời trang tơ lụa quốc gia. Riêng Đà Lạt sẽ chỉ phát triển các cụm công nghiệp mà chủ yếu là công nghiệp chế biến nông lâm sản, đồ uống, hàng tiêu dùng...

Phát triển du lịch luôn được Lâm Đồng đặc biệt quan tâm đặt trong tổng thể quy hoạch phát triển du lịch Tây Nguyên, liên kết với các vùng Đông Nam Bộ và duyên hải Nam Trung Bộ mà trọng tâm xây dựng thành phố Đà Lạt trở thành trung tâm du lịch chất lượng cao mang tầm quốc gia và quốc tế, các cụm du lịch cấp vùng với các sản phẩm chính có tính cạnh tranh cao như du lịch canh nông, du lịch thể thao và du lịch mạo hiểm phát triển cùng các sản phẩm du lịch có lợi thế như nghỉ dưỡng, sinh thái, hội nghị hội thảo... và du lịch vui chơi giải trí cao cấp. Đồng thời phát triển những vùng chuyên canh rau, hoa; chè; cây ăn quả và vùng trồng dược liệu... trên nền tảng phát triển ngành nông nghiệp theo hướng tiếp cận đa ngành, ứng dụng công nghệ cao.

Đi cùng quá trình phát triển đô thị, sản xuất công nghiệp và dịch vụ, hạ tầng xã hội được định hướng bởi các trung tâm giáo dục cấp vùng, cấp quốc gia; xây dựng hệ thống y tế với các bệnh viện chuyên khoa, đa khoa; trong đó có bệnh viện đa khoa hiện đại, đủ khả năng phục vụ cho toàn vùng Tây Nguyên. Ngoài ra, xây dựng các trung tâm văn hóa nghệ thuật, trung tâm thể thao cấp quốc gia cũng như cấp vùng và hệ thống dịch vụ hiện đại với các trung tâm thương mại cao cấp, cấp vùng cũng như các trung tâm nghiên cứu cấp vùng, quốc gia được định hướng triển khai gắn với sự phát triển các vùng kinh tế.

Với sự hoạch định trên đây, Lâm Đồng đặt ra chiến lược phát triển các tiểu vùng trong tổng thể chiến lược phát triển lâu dài của tỉnh để hướng tới mục tiêu trở thành “vùng kinh tế động lực trong vùng Tây Nguyên”.

XUÂN TRUNG

Giáo dục bảo vệ môi trường trong trường học

Từ chủ trương của Đảng, Nhà nước

Ở Việt Nam, cách đây đúng 20 năm, ngày 25/6/1998, Bộ Chính trị đã có Chỉ thị số 36-CT/TW về “Tăng cường công tác BVMT trong thời kỳ công nghiệp hóa đất nước”. Chỉ thị nêu rõ: “BVMT là một vấn đề sống còn của đất nước, của nhân loại; là nhiệm vụ có tính xã hội sâu sắc, gắn liền với cuộc đấu tranh xoá đói giảm nghèo ở mỗi nước, với cuộc đấu tranh vì hòa bình và tiến bộ xã hội trên phạm vi toàn thế giới”. Chỉ thị đã đưa ra 8 giải pháp lớn về BVMT, trong đó giải pháp đầu tiên là: “Thường xuyên giáo dục, tuyên truyền, xây dựng thói quen, nếp sống và các phong trào quần chúng bảo vệ môi trường”. Và, “Đưa các nội dung BVMT vào chương trình giáo dục của tất cả các bậc học trong hệ thống giáo dục quốc dân”. Cùng với Luật Giáo dục, thực hiện Chỉ thị này, ngay sau đó 4 tháng, ngày 2/10, Bộ GD&ĐT cũng đã có Quyết định số 3288/QĐ-BGD&ĐT ban hành các văn bản về chính sách và chiến lược giáo dục môi trường trong nhà trường phổ thông Việt Nam cùng một số văn bản hướng dẫn. Đây được coi là cơ sở pháp lý quan trọng cho việc tổ chức triển khai các hoạt động giáo dục môi trường ở các trường phổ thông và trường sư phạm. Và năm 2001, Thủ tướng Chính phủ tại Quyết định số 1363/QĐ-TTg ngày 17/10 đã phê duyệt đề án “Đưa nội dung giáo dục BVMT vào hệ thống

Bảo vệ môi trường (BVMT) ngày càng được các quốc gia đặc biệt quan tâm vì có tác động rất lớn đến đời sống con người. Để giữ gìn môi trường xanh - sạch - đẹp là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị, cả cộng đồng, trong đó vai trò giáo dục BVMT trong nhà trường hết sức quan trọng.



Học sinh chung tay tham gia thu gom rác thải góp phần bảo vệ môi trường. Ảnh: Đ.Phân

giáo dục quốc dân”. Và ngày 2/12/2003, Thủ tướng Chính phủ tiếp tục ban hành Quyết định số 256/2003/QĐ-TTg về Chiến lược BVMT quốc gia đến năm 2010 và định hướng đến năm 2020. Ngày 15/11/2004, Bộ Chính trị

tiếp tục ban hành Nghị quyết số 41-NQ/TW về BVMT trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Và giải pháp đầu tiên được là: “Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức và trách

nhiệm BVMT”... Ở diện rộng và gần đây nhất là Chỉ thị số 25/CT-TTg ngày 31/8/2016 của Thủ tướng Chính phủ về một số nhiệm vụ, giải pháp cấp bách về BVMT; Nghị quyết số 08/NQ-CP ngày 23/01/2014 của Chính phủ ban hành Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 24-NQ/TW ngày 3/6/2013 của Trung ương về chủ động ứng phó với biến đổi khí hậu, tăng cường quản lý tài nguyên và BVMT, Nghị quyết số 35/NQ-CP ngày 18/3/2013 của Chính phủ về một số vấn đề cấp bách trong lĩnh vực BVMT...

Đến cụ thể hóa trong ngành giáo dục

Vậy cụ thể hóa về giáo dục BVMT là gì? Theo Dự án VIE/95/041 năm 1996, “Giáo dục BVMT là một quá trình thường xuyên qua đó con người nhận thức được môi trường của họ và thu được kiến thức, giá trị, kỹ năng, kinh nghiệm cùng quyết tâm hành động giúp họ giải quyết các vấn đề môi trường hiện tại và tương lai, để đáp ứng các yêu cầu của thế hệ hiện nay mà không vi phạm khả năng đáp ứng các nhu cầu của thế hệ tương lai”. Nghĩa là thông qua các hoạt động giáo dục chính quy và không chính quy, nhà trường giúp người học hiểu biết về giá trị, có thái độ, hành vi, kỹ năng, trách nhiệm để tham gia hiệu quả trong phòng ngừa và giải quyết môi trường và quản lý chất lượng môi trường... XEM TIẾP TRANG 8

Sẻ giọt máu đào - trao niềm hy vọng

Hiểu được ý nghĩa cao cả của việc hiến máu cứu người, họ sẵn sàng cho đi những giọt máu đào với niềm vui sẽ giúp được ai đó. Họ vừa là người trực tiếp hiến máu, vừa là người tích cực cổ vũ tuyên truyền, vận động mọi người tham gia hiến máu tình nguyện (HMTN).

Trong những năm qua, các trường đại học, cao đẳng trên địa bàn tỉnh luôn đi đầu trong phong trào HMTN. Sinh viên, cán bộ, giảng viên của các trường là lực lượng chính tham gia và vận động hiến máu. Và từ những đơn vị máu thu được này đã đóng góp đáng kể vào ngân hàng máu của tỉnh, phục vụ đặc lực cho việc chữa bệnh cứu người. Dưới đây là 3 tấm gương cán bộ, giảng viên, sinh viên tiêu biểu trong phong trào HMTN.

Thủ lĩnh thanh niên 21 lần HMTN

Hỏi về số lần tham gia HMTN, Bí thư Đoàn Trường Đại học Đà Lạt (ĐHDL) - Phan Tuấn Anh phải bảm tay nhiều lần. Và con số 21 được anh đưa ra với nhiều tấm hình làm “bằng chứng”. Bắt đầu tham gia HMTN từ những năm tháng còn ngồi trên ghế giảng đường, Tuấn Anh cho rằng: “Cứ nghĩ máu mình cho đi khi một ai đó đang cần, và giúp được người khác là mình thấy vui rồi. Tuổi trẻ phải cống hiến thanh xuân, đó cũng là kỷ niệm để sau này nhìn lại thấy rằng mình làm được việc có ích”.

Có lẽ vì vậy mà sau khi tốt nghiệp rồi ở lại trường công tác, trong vai trò Phó Chủ tịch Hội Sinh viên, Tuấn Anh không chỉ tiếp tục tham gia hiến máu mà còn “hô hào” đề phong trào HMTN của Trường ĐHDL liên tục đứng thứ 2 toàn tỉnh. Từ năm 2010 đến nay, Tuấn Anh là “đầu tàu” trong việc tổ chức, vận động sinh viên tham gia hiến máu. Để sinh viên hiểu và không ngại khi tham gia HMTN, Tuấn Anh cùng Đoàn trường, Hội Sinh viên đưa ra nhiều giải pháp. Trong đó, việc tuyên truyền, vận động được thực hiện bằng nhiều cách như: tổ chức cho nhóm sinh viên ghi danh tại cổng trường; đưa thông tin lên



Thủ lĩnh thanh niên Phan Tuấn Anh (phải) đã 21 lần tham gia HMTN.

trang fanpage của trường; tranh thủ giờ giải lao đến tận giảng đường vận động, tuyên truyền cho sinh viên... Bên cạnh đó, thành lập Câu lạc bộ HMTN và CLB Nhóm máu hiếm để sẵn sàng tham gia hiến máu đột xuất khi bệnh viện cần.

Mỗi năm, ĐHDL tổ chức 4 đợt HMTN, thu hút khoảng 3.000 - 3.200 lượt sinh viên, cán bộ, giảng viên tham gia và thu về hơn 1.000 đơn vị máu. Các đợt được tổ chức vào thời gian cố định để sinh viên chủ động về sức khỏe cho việc tham gia hiến máu. “Việc này đã trở thành thông lệ và tạo thói quen cho sinh viên, cứ chưa thấy có đợt hiến máu là nhiều sinh viên lại hỏi”, Tuấn Anh chia sẻ. Nghĩa cử cao đẹp của Bí thư Đoàn Trường ĐHDL - Phan Tuấn Anh đã được ghi nhận khi nhận được nhiều bằng khen của Trung ương Hội Chữ thập đỏ Việt Nam, của Chủ tịch UBND tỉnh, của Ban Chỉ đạo vận động HMTN tỉnh...

Cùng sinh viên hiến máu

Cùng với hàng trăm sinh viên Trường Đại học Yersin Đà Lạt tham gia HMTN đợt 1 năm 2018, thầy Phó hiệu trưởng Nguyễn Thanh Sơn cũng ngồi vào bàn viết phiếu đăng ký. Đây đã là lần thứ 12, thầy Sơn tham gia HMTN. Từ những ngày mới vào công tác tại Đại học Yersin, là Bí thư Đoàn trường, thầy Sơn luôn tiên phong trong phong trào HMTN. Có lẽ vì vậy mà phong trào HMTN lan tỏa trong sinh viên toàn trường. Theo thầy Sơn, mỗi thầy cô giáo phải là tấm gương để



Thầy Nguyễn Thanh Sơn luôn tham gia HMTN cùng sinh viên.

sinh viên noi theo, trong bất cứ trường hợp nào cũng vậy, HMTN cũng không ngoại lệ.

Cứ vậy, mỗi đợt HMTN nhà trường tổ chức, bóng dáng thầy Sơn trở nên quen thuộc và hầu như không thể thiếu. Nhiều sinh viên mới đầu còn e dè, nhưng nhiều lần thấy thầy vui vẻ khi hiến máu, đã mạnh dạn đăng ký tham gia.

“Nói thật lòng thì tôi cũng từng có giai đoạn rất băn khoăn không biết việc hiến máu có hại cho bản thân hay không. Tuy nhiên, qua tìm hiểu nhiều tài liệu thì tôi không còn những băn khoăn này nữa mà hoàn toàn yên tâm rằng hiến máu không chỉ giúp ích cho người khác mà còn có lợi cho cơ thể người hiến máu. Đó là cơ sở và động lực để tôi tiếp tục hiến máu và tự tin nói với các bạn đồng nghiệp và sinh viên hãy mạnh dạn tham gia hiến máu tình nguyện. Tôi sẽ thật vui và tự hào khi thấy máu của mình có thể giúp ích cho ai đó qua khỏi cơn nguy kịch. Đó cũng là lời động viên mà tôi hay nói với các bạn sinh viên trước mỗi đợt HMTN nhà trường tổ chức. Bản thân tôi thì sẽ tiếp tục hiến và vận động đồng nghiệp, người thân và sinh viên tham gia hiến máu”, thầy Sơn cho hay.

Hàng năm, thầy Sơn cùng với khoảng 300 - 400 sinh viên hăng hái đăng ký tham gia HMTN, và Đại học Yersin đã đóng góp khoảng hơn 300 đơn vị máu phục vụ cho việc chữa bệnh cứu người của Bệnh viện Đa khoa Lâm Đồng. Phong trào HMTN ở Đại học Yersin cứ thế được duy trì đều đặn theo bước chân của



Nhật Hồng (bìa trái) động viên bạn khi HMTN.

người thầy luôn đồng hành cùng sinh viên trong mỗi đợt “sẻ giọt máu đào - trao niềm hy vọng”.

Sẻ chia máu đào của cô sinh viên điều dưỡng

Là sinh viên Khoa Điều dưỡng Trường Đại học Yersin Đà Lạt, Nguyễn Thị Nhật Hồng hiểu rõ ý nghĩa của việc hiến máu cứu người. Tham gia hiến máu từ khi còn là sinh viên năm nhất, đến nay, khi đã là sinh viên năm thứ ba, Nhật Hồng đều đặn tham gia các đợt HMTN do trường tổ chức định kỳ 2 lần/năm. Dáng người nhỏ bé nhưng Nhật Hồng không lo ngại về sức khỏe khi hiến máu, bởi theo em: “Hiến máu là việc có ích cho xã hội, là sinh viên Khoa Điều dưỡng thì việc này càng cần thiết. Cũng vì được học nên thấy việc hiến máu không đáng sợ như nhiều người vẫn nghĩ, ngược lại rất tốt cho cơ thể chúng ta”.

Có lẽ vậy mà ngoài việc tham gia HMTN, nằm trong Ban Chấp hành Đoàn khoa, Nhật Hồng trực tiếp đứng ra vận động và giải thích về việc hiến máu để các bạn trong khoa yên tâm đăng ký. Và thành tích về HMTN của Khoa Điều dưỡng luôn đứng đầu toàn trường.

6 lần tham gia HMTN tại trường, Nhật Hồng đã đôi lần hiến máu đột xuất khi bệnh viện cần. Đó là những lúc đi thực tập với ca trực trong đêm, khi có bệnh nhân cần máu gấp, Hồng sẵn sàng thử máu để hiến nếu phù hợp.

TUẤN HUƠNG

Núi giữ tiếng chiêng ngân

Trước kia, người Tây Nguyên diễn tấu công chiêng là nhu cầu tự thân, gắn liền với nghi lễ vòng đời cây lúa và chỉ sử dụng trong không gian thiêng. Ngày nay, cấu trúc xã hội và hình thái kinh tế truyền thống của người Tây Nguyên đều đã thay đổi, dẫn đến công chiêng khó giữ nguyên trạng. Vì thế, vấn đề bảo tồn Không gian văn hóa công chiêng Tây Nguyên cần được nghiên cứu kỹ lưỡng, thận trọng, để từ đó tìm ra giải pháp phù hợp nhằm phát huy giá trị văn hóa công chiêng trong bối cảnh đương đại.

Kỳ I: Tiếng chiêng trước nguy cơ lặn dần

Nói đến Tây Nguyên là nói đến rừng, công chiêng và lễ hội, ba mẫu gốc nền của văn hóa ở đây. Tiếc là bây giờ cả ba mẫu gốc ấy đang bị lung lay trước biến động của không gian, thời gian và mai một. Từ đó đặt ra vấn đề cần làm gì để nền văn hóa Tây Nguyên, nhất là Không gian văn hóa công chiêng Tây Nguyên, Kiệt tác truyền khẩu và Di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại, “sống” trong đời sống hiện đại.

Thức điệu tâm linh

Công chiêng là nhạc lễ của người Tây Nguyên. Âm nhạc công chiêng đi dọc vòng đời cây lúa cạn và cây lúa nước, theo suốt cuộc đời con người, trở thành tinh hoa văn hóa dân tộc, thức điệu tâm linh cả cộng đồng. Trong lễ hội, công chiêng là phương tiện để con người thông linh với Yàng (thần linh, theo tín ngưỡng đa thần), giao hòa cùng trời đất, giao đãi giữa cộng đồng. “Thuở xa xưa, một bộ công chiêng quý, tức công chiêng có âm chuẩn tiếng hay, giá trị quy đổi từ một đến hai con voi, hoặc bằng 40 con trâu mộng. Người nhiều công chiêng, không chỉ là người giàu có, còn là người nhiều sức mạnh. Sức mạnh do Yàng cing (thần chiêng) ban. Bon nào, dòng họ nào có nhiều công chiêng, bon ấy, dòng họ ấy sẽ được các bon khác, dòng họ khác nể trọng, nghe theo. Già làng ở bon ấy có thể được tôn làm già làng cho cả một vùng”, già K’Nèo (người Mạ, 76 tuổi, ngụ xã Đạ M’ri, huyện Đạ Huoai), người đang truyền dạy công chiêng cho 10 người trẻ dân tộc Mạ trong Đội Công chiêng xã Đạ M’ri chia sẻ.

Theo già K’Nèo, người Mạ phân biệt rạch ròi giữa chiêng quý (chiêng có Yàng cing ngự) và chiêng thường (chiêng không có Yàng cing ngự). Chiêng có thần chiêng ngự, chỉ sử dụng trong các dịp lễ trọng và nhất thiết phải có con vật hiến sinh từ trâu trở lên thì mới được tấu. Chiêng càng cô, thần chiêng càng mạnh, giá trị càng cao. Nghệ nhân công chiêng K’Breoh (người Mạ, 58 tuổi, ngụ xã Lộc Tân, huyện Bảo Lâm) cho hay: “Âm nhạc công chiêng là nơi tiết tấu và giai điệu gặp nhau. Mỗi nhạc công chỉ chơi một nốt và một mô hình tiết tấu, kết hợp lại thành bè, thành giai điệu. Công chiêng bảo lưu hình thức diễn xướng cộng đồng, hợp tấu bằng cách nghe nhau, tức phải có tâm linh cộng đồng ứng vào. Công chiêng hoàn toàn xa lạ với việc cá nhân hóa, cá thể hóa người biểu diễn”.

Nghệ nhân công chiêng K’Breoh cho rằng, khả năng âm nhạc này, được người Mạ phát triển một cách tự nhiên và phổ biến trong cộng đồng thông qua những mùa lễ hội, cũng là những đợt trình tấu công chiêng thâu đêm suốt sáng. “Cái quý nhất, độc đáo nhất nơi âm nhạc công chiêng là ở sự cộng cảm của sân khấu dân gian”, nghệ nhân công chiêng K’Bon (người K’Ho, 71 tuổi, ngụ xã Bảo Thuận, huyện Di Linh) tâm sự.

Cái sân khấu dân gian mà nghệ nhân công chiêng K’Bon nói đến chính là không gian diễn xướng, không gian rừng, không gian lễ hội, không gian bon làng, nơi những người con chân chất, mộc mạc, giản dị, thân thiện gốc Tây Nguyên cất lời khát gửi đến các thế lực siêu nhiên tiếng nói của cộng đồng, bên



Công chiêng và múa xoang là linh hồn trong các lễ hội của người Tây Nguyên.



Trình diễn công chiêng và múa xoang trên sân khấu.

những chóc rượu cần, quanh ngọn lửa thiêng trong tiếng công chiêng ngân vọng cùng gió ngàn, mây núi. Trong không gian văn hóa đậm chất huyền ảo ấy, mỗi nghệ nhân tấu chiêng trong giàn chiêng sáu (bộ chiêng có 6 chiếc) đảm trách một nhạc âm trong đường tuyến giai điệu. Chuỗi giai điệu trong một bài chiêng là sự kết tinh của sự phối hợp ăn ý giữa sáu nghệ nhân tấu chiêng. Ngoài ra, giàn công chiêng khi trình tấu lại trải dài trong không gian, nên giai điệu luôn hiện hữu dưới dạng hiệu ứng âm thanh nổi, một hiện tượng dường như chỉ thấy ở âm nhạc công chiêng, cùng với độ cao thấp, dài ngắn, còn nghe được cả độ xa gần. “Chưa kể, nó còn có cái đẹp về hình thể, động tác tay chân của người tấu chiêng và người thực hiện những điệu dân vũ”, nghệ nhân công chiêng Touneh Ma Bio (người Chu Ru, 58 tuổi, ngụ xã Lạc Xuân, huyện Đơn Dương) cho biết.

Ma mị, linh thiêng, hùng tráng, âm thanh công chiêng là tiếng vọng của truyền thống, của cội nguồn dân tộc, là sợi dây nối quá khứ với hiện tại và tương lai, nối kết nền văn hóa của một dân tộc với nền văn hóa cộng đồng và nhân loại.

Mai một không còn là nguy cơ

Năm 2005, Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên hiệp quốc đã công nhận Không

gian văn hóa công chiêng Tây Nguyên là Kiệt tác truyền khẩu và Di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại. Đây là sự ghi nhận, tương thưởng xứng đáng cho một loại hình văn hóa độc đáo, mang tầm vóc nhân loại. Thế rồi, chỉ một thời gian ngắn sau sự kiện này, Không gian văn hóa công chiêng Tây Nguyên lại đứng trước nguy cơ bị mai một. Theo già K’Liuh, sinh viên Khóa I Trường Nông Mục Súc B’Lao, nguyên nhân là do rừng đang ngày càng bị thu hẹp. “Nếu thiếu rừng, con người không còn nghe được từ trong sâu thẳm chính mình tiếng gọi cuốn hút của vẻ đẹp nguyên khiết, của tự nhiên hoang dã. Và con người sẽ không còn huyền thoại, không còn nghe, không còn kể, không còn tiếp tục sáng tạo ra huyền thoại nữa”, già K’Liuh ngâm ngợi.

Quả vậy, mất rừng là mất đi một dạng thức văn hóa, cũng là môi trường diễn xướng công chiêng, thành thử giờ đây công chiêng chỉ còn được thấy trong các hội diễn, hội thi, các điểm du lịch, các chương trình giao lưu văn hóa văn nghệ do Nhà nước tổ chức. “Nhiều chương trình trong số đó được dàn dựng theo kịch bản, nên bản chất văn hóa công chiêng đã bị thay đổi, sai khác. Bây giờ, chúng ta ít khi thấy công chiêng cất lời trong không gian thiêng nguyên thủy”, nghệ nhân công chiêng K’Breoh tiếc nuối. Bà Nguyễn Thị Huyền

Phuong, Trưởng Phòng Văn hóa - Thông tin thành phố Bảo Lộc nói thêm: “Việc sống xen kẽ với các dân tộc anh em khác, khiến nhiều tập quán, thói quen của cư dân bản địa Tây Nguyên bị thay đổi. Thêm vào đó, tốc độ phát triển kinh tế và quá trình đô thị hóa lan nhanh cũng khiến cho các chủ thể của văn hóa công chiêng có nhiều mối quan tâm khác ngoài sinh hoạt văn hóa công chiêng”. Ông K’Tur, Đội trưởng Đội Công chiêng Thôn 15 (xã Lộc Thành, huyện Bảo Lâm) nói: “Ngày nay, người trẻ K’Ho phải đi làm thuê, làm việc gia đình, không có nhiều thời gian để tập luyện công chiêng như trước nữa. Nếu có tập hợp được để tập công chiêng thì chúng lại bảo “Đi đánh công chiêng vậy có được tiền không?”. Thầy giáo Nguyễn Ry, cựu Hiệu trưởng Trường Phổ thông Dân tộc Nội trú huyện Bảo Lâm trao đổi: “Mặc dù chưa có công trình nào nghiên cứu những nguyên nhân dẫn đến việc chủ nhân di sản văn hóa nhân loại, nhất là ở những người trẻ, không còn tha thiết với văn hóa công chiêng, nhưng chỉ bằng trực quan thôi cũng đủ thấy thế hệ trẻ giờ đây rất ít người thích tập công chiêng, thậm chí không còn thích thú khi nghe đánh công chiêng”. Ông K’Thế, Phó Giám đốc Trung tâm Văn hóa - Thể thao huyện Lâm Hà ưu tư: “Có thời kỳ, do nghèo khó và thiếu hiểu biết, một số người dân trong bon đem công chiêng đi bán, khiến số lượng công chiêng suy giảm”. “Công chiêng vốn hình thành và phát triển gắn với tín ngưỡng đa thần và nền văn minh thảo mộc. Nhưng hiện nay các nghi lễ truyền thống, nghi lễ vòng đời, mùa vụ không còn, nhất là sự thay đổi tín ngưỡng, tập tục khiến công chiêng không còn được xem là vật thiêng. Nguy cơ mai một công chiêng còn thể hiện ở chỗ các bài chiêng cô bị biên mất”, già làng K’Tiểu (xã Đinh Lạc, huyện Di Linh) nhìn nhận.

Theo già làng K’Tiểu, văn hóa công chiêng đang chịu nhiều biến đổi đã tác động tiêu cực đến các nghi lễ dân gian, ẩm thực, trang phục, không gian kiến trúc... Do đó, muốn công chiêng vang lên trong cộng đồng tự nhiên như trước kia thật không dễ.

(CÒN NỮA)

TRINH CHU - NDONG BRUM

Ủy ban Dân tộc làm việc về hoạt động tín dụng chính sách tại Lâm Đồng

Trong 2 ngày 11 và 12/6/2018, Đoàn công tác của Ủy ban Dân tộc do ông Phan Văn Hùng - Phó Chủ nhiệm Ủy ban Dân tộc làm Trưởng đoàn cùng các thành viên thuộc Ủy ban Dân tộc và Ngân hàng Chính sách xã hội, Tạp chí Dân tộc, Đại học Kinh tế quốc dân... làm việc tại tỉnh Lâm Đồng về hoạt động tín dụng chính sách.

Đoàn sẽ tiến hành khảo sát thực tế một số hộ vay tại Lạc Dương và Đam Rông; làm việc trực tiếp với các địa phương, nghiên cứu, phân tích báo cáo, số liệu, phỏng vấn trực tiếp các đối tượng về việc tổ chức và thực hiện các chương trình tín dụng chính sách đối với hộ đồng bào dân tộc thiểu số giai đoạn 2007 - 2017.

Đồng thời, làm việc với UBND tỉnh, Ban Dân tộc và Chi nhánh NHCSXH và 4 hội đoàn thể nhận ủy thác cấp tỉnh tại Lâm Đồng; trưởng thôn, Tổ Tiết kiệm và Vay vốn, hộ vay, UBND và các hội đoàn thể cấp xã, cấp huyện về kết quả đạt được, khó khăn, kiến nghị, đề xuất... về tổ chức và hoạt động tín dụng chính sách đối với hộ đồng bào dân tộc thiểu số. **LÊ HOA**

Hơn 223 ngàn USD thực hiện Chương trình REDD+ năm 2018

UBND tỉnh Lâm Đồng vừa phê duyệt kế hoạch chi tiết thực hiện Chương trình REDD+ (Giảm phát thải khí nhà kính thông qua nỗ lực hạn chế mất rừng và suy thoái rừng, quản lý bền vững tài nguyên rừng, bảo tồn và nâng cao trữ lượng cacbon rừng) năm 2018 trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng với tổng kinh phí 223.489 USD. Trong đó, nguồn vốn ODA hỗ trợ không hoàn lại 213.844 USD, số còn lại là vốn đối ứng. Riêng vốn ODA phân bổ thực hiện hai hợp phần gồm: Hợp phần 2, xây dựng các kế hoạch hành động REDD+ và triển khai thực hiện với 211.799 USD và Hợp phần 5, tiếp tục hỗ trợ tinh thu thập dữ liệu và tổng hợp báo cáo đánh giá quản trị rừng với 2.045 USD.

Hợp phần 2 dành cho 6 tỉnh thí điểm Chương trình UN-REDD Việt Nam giai đoạn II trong đó có Lâm Đồng từ nguồn tài trợ từ Na Uy, thực hiện từ năm 2013-2018 với mục tiêu là nâng cao khả năng của Việt Nam để có thể hưởng lợi từ các khoản chi trả dựa trên kết quả cho REDD+ trong tương lai và thực hiện các thay đổi căn bản mới tích cực trong ngành lâm nghiệp. Qua đó, Lâm Đồng sẽ thực hiện các nội dung như lồng ghép kế hoạch bảo vệ phát triển rừng; giám sát, đánh giá hành động REDD+ cấp cơ sở (SiRAP) có lồng ghép và chia sẻ lợi ích tại các địa bàn Lâm Hà, Di Linh, Lạc Dương...; rà soát, điều chỉnh quy hoạch 3 loại rừng và điều chỉnh ranh giới, diện tích quản lý rừng đất lâm nghiệp của các đơn vị chủ rừng nhà nước trên địa bàn Lâm Đồng đến năm 2020; hỗ trợ trồng cây mây dưới tán rừng ở Đạ Huoai; trồng xen cây lâm nghiệp trên diện tích đất lâm nghiệp đang sản xuất nông nghiệp ở Đơn Dương... **MINH ĐẠO**

Cần sớm giải quyết những bức xúc của người dân

Bà Lê Thị Hồng Hoa, vợ của ông Quỳnh Úc ở Thôn 10 cho biết, trong số 1,5 ha cà phê của gia đình đang trong thời kỳ kinh doanh, đến nay đã có một số diện tích bị ảnh hưởng, cho năng suất thấp do thường xuyên bị ngập úng. “Từ khi dự án nâng cấp Quốc lộ 20 hoàn thành và đi vào hoạt động, mương dẫn nước trên tuyến quốc lộ xả nước xuống khu vực này gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến sản xuất của gia đình” - bà Lê Thị Hồng Hoa phản ánh.

Theo ghi nhận của chúng tôi, tại điểm cuối, nơi cống xả hiện tại đã tạo thành một vực khá sâu dài gần 10 m, có đoạn rộng hơn 1 m và độ sâu trên dưới 5 m, gây sạt lở khá nghiêm trọng đến đất vườn cà phê của người dân và cũng tiềm ẩn nguy cơ gây ảnh hưởng đến nền đường Quốc lộ 20...

Mỗi khi trời mưa to, nước mưa từ mương dẫn nước đã tạo nên dòng chảy khá lớn vào vườn cà phê, nên bà con đã phân chia dòng nước chảy theo hai nhánh khác nhau, hạn chế đến lưu lượng dòng nước, mức độ rửa trôi, xói mòn vườn cà phê cũng như hư hỏng tuyến đường vào khu vực sản xuất của người dân. Ngoài gây ảnh hưởng một số vườn cây cà phê của các hộ Quỳnh Úc, K'Đức..., do lưu lượng dòng nước chảy khá lớn, nên thời gian qua đã tạo thành rãnh thoát nước len lỏi trong vườn cà phê của hộ ông Trần Văn Trung, Quỳnh Úc, K'Tý, có đoạn sâu hơn 1 m.

Nước lũ còn làm hư hỏng khoảng 300 m đường vào khu sản xuất của người dân địa phương. “Gia đình tôi có 2,5 ha cà phê ở khu vực này. Những năm qua, mỗi khi vận chuyển các mặt hàng nông sản, phân bón đều dùng xe công nông. Từ khi tuyến

Người dân Thôn 1, Thôn 10 và thôn Nông Trang, xã Liên Đầm (Di Linh) phản ánh, từ khi dự án nâng cấp Quốc lộ 20 hoàn thành và đi vào vận hành, nhiều hộ dân ở khu vực này rất bức xúc và lo lắng, bởi mỗi khi mưa lớn, nước từ tuyến Quốc lộ 20 đổ dồn về đây gây ảnh hưởng đến sản xuất của người dân địa phương.



Nước mưa đã tạo thành các rãnh sâu làm hư hỏng đường vào khu sản xuất. Ảnh: L.P

đường hư hỏng, xuống cấp, xe công nông không vào được, nên buộc bà con phải dùng xe gắn máy làm phương tiện chuyên chở, vừa mất thời gian, ngày công và cả chi phí nữa” - ông K'Boh ở Thôn 1 cho hay.

Ông Trần Văn Trung, Thôn 10, xã Liên Đầm cho biết thêm: “Trước thực trạng đường vào khu sản xuất bị xuống cấp gây khó khăn trong việc phục vụ phát triển sản xuất của người dân, trong năm 2017, chúng tôi đã vận động các hộ có đất sản xuất ở khu vực này tu sửa những đoạn hư hỏng bằng cách đổ đất, đá để nâng cấp tuyến đường, nhưng khi mùa mưa đến đầu lại vào đây. Vì vậy, mong muốn các ngành chức năng liên quan sớm có giải pháp khắc phục để bà con chúng tôi yên tâm phát triển sản xuất, ổn định kinh tế

gia đình”.

Qua phản ánh của người dân, chúng tôi đã có buổi trao đổi với đại diện Công ty TNHH BOT - BT (Liên Đầm) về nội dung mà người dân kiến nghị. Ông Trần Xuân Bình - Giám đốc Công ty TNHH BOT - BT Quốc lộ 20 cho biết: Khi người dân kiến nghị, phản ánh, đơn vị đã cùng với các cấp chính quyền và ngành chức năng liên quan đi kiểm tra, khảo sát thực trạng; đồng thời đơn vị đã lập hồ sơ dự án trình lên cấp có thẩm quyền phê duyệt và triển khai thực hiện. Sau khi tiếp nhận văn bản đề nghị giải quyết dứt điểm vướng mắc thực hiện các hạng mục bổ sung Dự án thành phần 1 về đầu tư xây dựng công trình khôi phục cải tạo Quốc lộ 20 tại tỉnh Lâm Đồng theo hình thức Hợp đồng BOT của Liên doanh Tổng Công ty 319 gửi

cho Thứ trưởng BGTVT; ngày 29/5/2018, Bộ Giao thông vận tải đã có Văn bản số 5624/BGTVT-ĐTCT về việc triển khai xây dựng một số hạng mục cần thiết tại Dự án thành phần 1.

“Riêng tại Km 144 + 900, đây là khu vực thấp, nên nước từ trên cao chảy xuống vị trí hồ ga, cống D300. Tuy nhiên, một số hộ dân đã đắp, chặn cống D300, nên nước không thoát được, ngập tràn lên mặt đường gây mất an toàn giao thông và chảy theo rãnh xuống vườn cà phê của người dân. Hiện nay, chúng tôi đã đưa ra giải pháp trình các cấp có thẩm quyền, như làm cống ngang để thu nước từ bên phải tuyến sang bên trái tuyến và xây dựng thêm mương dẫn nước xuống suối hiện trạng” - ông Trần Xuân Bình chia sẻ về giải pháp khắc phục. **LAM PHƯƠNG**

Không cho phép nhượng quyền cho thuê biệt thự Đà Lạt

UBND thành phố Đà Lạt vừa được UBND tỉnh Lâm Đồng giao chủ trì phối hợp các sở, ngành liên quan đôn đốc nhà đầu tư đẩy nhanh tiến độ cải tạo, nâng cấp hoạt động hiệu quả 6 biệt thự đã ký hợp đồng thuê; tuyệt đối không cho phép chuyển nhượng quyền thuê theo quy định.

Cụ thể, 6 biệt thự nêu trên tọa lạc tại các địa chỉ ở thành phố Đà Lạt tương ứng với các nhà đầu tư đã thuê gồm: Số 22, Nguyễn Viết Xuân (Công ty Cổ phần Tập đoàn Picenza); số 18, Pasteur và số 17, Hùng Vương (Công ty TNHH Thế giới thời trang áo cưới Thanh Hằng); số 12, Huỳnh Thúc Kháng (Công ty TNHH Hoàng Tử); số 7, Phan Chu Trinh (Trung tâm Nhân ái Đại Hưng Phát); số 23, Quang Trung (Công ty Cổ phần Truyền hình cáp NTH).

Đồng thời yêu cầu 3 Công ty TNHH Đình Vàng, Didama, Hoàng Kiệt phải thực hiện đúng cam kết lộ trình đầu tư, đưa vào khai thác lần lượt các biệt thự Đà Lạt đã ký hợp đồng thuê với cơ quan chức năng là số 78C, Trạng Trình; số 01, 03, 05 và 07, Cô Giang và số 04, Huỳnh Thúc Kháng. Trường hợp công ty nào không thực hiện đúng cam kết này sẽ phải chấm dứt hợp đồng cho thuê biệt thự đã ký kết...

VĂN VIỆT

Khởi tố nguyên Giám đốc Hợp tác xã Dịch vụ vận tải Di Linh

Ngày 8/6, Công an huyện Di Linh cho biết đã ra quyết định khởi tố vụ án, khởi tố bị can đối với bà Huỳnh Ngọc Kim Hương (43 tuổi, ngụ tại: Tổ dân phố 4, thị trấn Di Linh, huyện Di Linh, Lâm Đồng) để điều tra về hành vi lợi dụng chức vụ quyền hạn trong khi thi hành công vụ.

Theo điều tra ban đầu, trong thời gian từ năm 2013 đến năm 2016, bà Huỳnh Ngọc Kim Hương giữ chức vụ Chủ tịch Hội đồng quản trị kiêm Giám đốc Hợp tác xã Dịch vụ vận tải Di Linh, trong thời gian này bà Huỳnh Ngọc Kim Hương đã trực tiếp thu của 176 chủ xe ô tô khách, ô tô vận tải với tổng số tiền trên 192 triệu đồng, đây là khoản tiền thế chân của các chủ xe thu theo Nghị định 86/2014/NĐ-CP ngày 10/9/2014 của Chính phủ về kinh doanh và điều kiện kinh doanh vận tải bằng xe ô tô, nhưng bà Huỳnh Ngọc Kim Hương không gửi vào tài khoản tạm giữ của Hợp tác xã Dịch vụ vận tải Di Linh tại Kho bạc nhà nước mà chiếm dụng, tiêu xài cho mục đích cá nhân.

Hiện vụ việc đang tiếp tục được điều tra làm rõ.

TIẾN DÂN

Nông dân mất tiền tỷ vì chơi tiền ảo

Với tâm lý gỡ gạc số tiền vốn đã mất, thời gian gần đây một số người dân tiếp tục rục rịch đầu tư vào các kênh tiền ảo khác với mức độ tiềm ẩn rủi ro rất cao.

Bán cà phê gom tiền chơi Bitconnect coin

Sáng ngày 28/5, có mặt tại ngã tư đông người ngồi uống cà phê tại xã Đinh Trang Hòa (huyện Di Linh), một số thanh niên tại đây còn bàn tán râm ran câu chuyện ông N, một người dân trong xã ném 1,2 tỷ đồng vào tiền ảo và gần như mất trắng do sập sập vào tháng 1 năm 2018. Trần Mạnh Cường (34 tuổi), người trong Thôn 10, xã Đinh Trang Hòa tỏ ra am hiểu về đồng tiền ảo, tiết lộ: “Tôi cũng bỏ hơn 150 triệu đồng vào một kênh đầu tư nhưng may mắn rút lãi ra đúng thời điểm và huê vốn nhưng số có lời và lấy lại được vốn như tôi không nhiều. Chủ yếu người mất tiền đều rơi vào nhóm mới chơi sau này. Điển hình như ông N, sáng đầu tư vài trăm triệu đồng thì chiều sập sàn, từ chỗ mua 400 USD một đồng Bitconnect coin (gọi tắt BCC) bất ngờ nó xuống còn 2 USD trong chưa đầy 1 ngày”.

Theo anh Cường, người dân chơi BCC có đủ thành phần, tuổi tác, đa số từ 35 tuổi tới 50 tuổi. Trẻ nhất có thanh niên mới 16 tới 20 tuổi cũng bị cuốn vào vòng xoáy tiền ảo. Nhưng đặc điểm chung do là người nông dân thuần nông nên kiến thức về tiền kỹ thuật số chỉ biết sơ sài, đa số bỏ tiền ra đầu tư qua một số người khác: “Có người trong xã đã trúng lớn, trong vòng 2 tháng tiền gốc vẫn còn mà rút lãi ra lời hơn 400 triệu. Rồi người này chơi trúng rù thêm người thứ 2 nhưng chủ yếu vẫn là người quen thân với nhau trong gia đình, họ hàng nên khi tiền ảo mất giá thì hàng loạt người bị mất tiền theo” - anh Cường phân tích.

Trong số nạn nhân mà chúng tôi liên hệ được, một số người dân cho biết trong đợt thu cà phê, hồ tiêu cuối năm 2017 họ chủ yếu lấy số tiền bán nông sản cuối mùa để đầu tư vào đồng BCC. “Có thằng cháu rành về mạng chỉ cho chơi đồng tiền ảo. Khoảng 1 tháng là tôi tự biết ra ngân hàng lập tài khoản, nộp tiền và rút tiền lãi hàng tháng. Lúc mua bán, sang nhượng tiền ảo thì vào chợ buôn bán có tên sàn Remitano.com.vn để đăng nhập giao dịch” - ông D., một người dân chơi Bitcoin chia sẻ và thừa nhận do lãi suất quá cao nên rất khó cưỡng, đặc biệt khi đã chơi thử thì khó không tiếp tục có lần thứ 2, thứ 3,... “Hai tháng đầu lấy được lãi nên mừng lắm, tới tháng thứ 3 kênh đầu tư “vỡ” trận, giá xuống gần bằng 1 USD/1 BCC, trừ tiền lãi rút ra được tôi vẫn bị lỗ mất gần 300 triệu đồng” - ông D. ngậm ngùi nói.

Khi chúng tôi hỏi ông D. và một số người quen bị mất số tiền lớn có ai báo cơ quan chức năng hay không? Ông D. khẳng định gần như 100% người dân không trình báo cho chính quyền xã. Một phần do xấu hổ với mọi người, phần vì khi giao dịch tiền không hề có hóa đơn, chứng từ thì không thể có căn cứ để báo cho công an xác nhận thông tin mình nói. “Không ai tự “vạch áo cho người xem lưng”. Nếu biết vỡ nợ người cho vay tiền cũng không để mình được yên” - ông D. nói cảnh giác.

Ông Nguyễn Văn Diện, Trưởng Công an xã Đinh Trang Hòa, nhận định thời gian qua địa bàn xã có khoảng hơn 20 người tham gia chơi đồng tiền Bitcoin và ở nhiều độ tuổi khác nhau. “Minh biết có người thắng, người thua, người thu hồi

Nhiều nông dân trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng đã bỏ vài trăm triệu, thậm chí bán vườn tược để đổ vốn mua đồng Bitcoin và gần như mất sạch khi các sàn tiền ảo bất ngờ bị sập cuối năm 2017, đầu năm 2018.



Nhân (áo vàng), một tay chơi Bitcoin tại TP Bảo Lộc hướng dẫn một thanh niên mua đồng tiền ảo trên sàn giao dịch. Ảnh: CT

Đầu tư tiền ảo không được bảo vệ quyền lợi

Ông Trương Quốc Thụy - Giám đốc Ngân hàng Nhà nước Việt Nam chi nhánh Lâm Đồng, cho biết theo Nghị định của Chính phủ, Bitcoin và các loại tiền ảo tương tự khác không phải là phương tiện thanh toán hợp pháp tại Việt Nam. Việc phát hành, cung ứng, sử dụng bitcoin và các loại tiền ảo tương tự khác làm phương tiện thanh toán là hành vi bị cấm. Ngân hàng Nhà nước cũng đã khẳng định từ năm 2014 rằng tiền ảo không phải là tiền tệ. Tổ chức, cá nhân cung ứng, sử dụng tiền ảo là vi phạm pháp luật và chịu xử phạt hành chính, truy cứu trách nhiệm hình sự tùy tính chất mức độ.

Theo ông Thụy, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam chi nhánh Lâm Đồng thời gian qua cũng đã gửi thông báo chỉ đạo tới tất cả các ngân hàng thương mại trên địa bàn yêu cầu không mở tài khoản cho khách hàng nếu biết có dấu hiệu việc mở tài khoản là để giao dịch Bitcoin. Tuy nhiên, việc xác định hành vi vi phạm của các tổ chức, cá nhân liên quan tới các đồng tiền ảo hiện gặp nhiều khó khăn. Nguyên nhân chủ yếu do toàn bộ các máy chủ đều nằm ở nước ngoài nên người chơi sẽ phụ thuộc vào các giao dịch không nằm trong lãnh thổ Việt Nam. “Ngân hàng Nhà nước đã cảnh báo rất nhiều lần, gần như người chơi không cầm cán mà cầm lưỡi dao, rủi ro là cực kỳ cao trong việc đầu tư vào các đồng tiền ảo. Khi có sự việc xảy ra, người đầu tư không được bảo vệ quyền lợi trong hầu hết các trường hợp” - ông Thụy khuyến cáo.

được vốn nhưng họ không công bố nên rất khó xác định được ai bán đất, bán nhà, bị phá sản vì Bitcoin” - ông Diện nói và cho biết cái khó là Công an xã là không thể mời người dân lên trao đổi thông tin vì họ không vi phạm pháp luật nên ngại hợp tác với chính quyền. Hiện xã đang tiếp tục khuyến cáo người dân về tính rủi ro của đồng tiền ảo nhưng không có cơ sở để cấm người dân chơi loại tiền trên.

Ông Nguyễn Bá Gấm, Chủ tịch UBND xã Lộc Đức (huyện Bảo Lâm) xác nhận: “Nếu so với các xã khác thì Lộc Đức có số lượng người chơi tiền ảo nhiều. Xã ước chừng có khoảng 100 người chơi Bitcoin nhưng số người chơi thua, bị thiệt hại cụ thể thì chúng tôi không thể nắm được. Thường thì gia đình có nhiều chơi nhiều, có ít chơi ít và quen biết với nhau là chủ yếu”.

Hiện xã Lộc Đức mới chỉ ghi nhận một trường hợp người dân cầm số đô vườn cà phê cho ngân hàng liên quan tới Bitcoin và

giờ người này đã tạm rời khỏi địa phương. Ông Gấm cho biết thêm tình hình người dân chơi tiền ảo thời gian qua chưa ảnh hưởng tới tình hình kinh tế, an ninh chính trị tại địa phương.

Chuyển sang đầu tư máy đào Bitcoin

Nhân, một tay chơi chơi đồng tiền ảo được 2 năm nay tại TP Bảo Lộc cho chúng tôi biết, đầu tư đồng BCC đó là câu chuyện của cuối năm 2017, đầu 2018. Hiện nay nhiều người bắt đầu chuyển sang rót tiền vào một số loại đầu tư tiền ảo khác. Nổi bật là hình thức đầu tư vào máy đào các tiền mã hóa (coin) hay còn gọi là “trâu cày”. Người chơi bỏ tiền ra mua máy đào của một công ty có trụ sở dưới TP Hồ Chí Minh với giá 5.000 USD hoặc có thể mang máy về nhà hay ký gửi tại công ty trên. “Nếu may mắn, người chơi có thể thu được khoản lợi nhuận 300% trong khoảng thời gian ngắn với các gói đầu tư khác nhau. Như gói 1.500 USD/tháng sẽ lãi 40 - 50 USD/ngày, thời gian thu hồi vốn là 3 - 4 tháng. Sau đó, người chơi sẽ nhận lãi đạt 15.000 USD, tức 300% vốn đầu tư thì hợp đồng kết thúc, khi đó công ty sẽ thu hồi lại máy đào” - Nhân giải thích với chúng tôi về

loại hình đầu tư tiền ảo được một số người chơi thời gian qua.

Theo Nhân, hiện nay tại TP Bảo Lộc, một số huyện như: Lâm Hà, Bảo Lâm, Di Linh, người chơi hệ thống đa cấp đào tiền mã hóa iFan, BCC sập đổ nên họ quay sang đồ tiền chơi máy đào khá nhiều. Ngoài mức lợi nhuận cao, hình thức đầu tư này vận dụng phương thức chi hoa hồng để phát triển mạng lưới thu hút người chơi ngày một đông hơn.

Phòng An ninh kinh tế (PA81) Công an tỉnh Lâm Đồng cho biết, theo báo cáo của Công an các huyện, thành phố, cuối năm 2017, đầu năm 2018 trên địa bàn tỉnh có 6 địa phương có tình trạng người dân đầu tư chơi các loại hình tiền ảo, gồm: TP Đà Lạt, TP Bảo Lộc, huyện Di Linh, Bảo Lâm, Lâm Hà và Cát Tiên. Trong đó có 3 địa phương có số lượng người chơi đông là địa bàn TP Bảo Lộc, huyện Bảo Lâm và Di Linh. Theo báo cáo, cuối năm 2017 địa bàn TP Bảo Lộc có 14 hộ dân có hệ thống máy tính với mục đích khai thác tiền ảo các loại như Bitcoin, Eth, Zcash,... Huyện Bảo Lâm phát hiện 3 cá nhân hoạt động kinh doanh tiền ảo nhưng chưa phát hiện địa bàn có cơ sở kinh doanh tiền ảo. Ngoài ra, tình trạng người dân tham gia đầu tư tiền ảo trên sàn giao dịch tiền ảo có diễn biến phức tạp, đặc biệt tại địa bàn xã Lộc Đức.

Trong khi đó, cơ quan chức năng phát hiện 7 trường hợp là các cá nhân tham gia kinh doanh tiền ảo nhưng ở mức độ nhỏ lẻ tại huyện Di Linh. Chưa phát hiện trường hợp nào đầu tư kinh doanh tiền ảo với quy mô lớn tại địa phương hoặc các hoạt động lợi dụng kinh doanh tiền ảo để lừa đảo, huy động vốn gây mất an ninh trật tự.

Theo Phòng PA81, hiện nay đã có một số chế tài về xử lý người tham gia chơi các loại tiền ảo. Cụ thể, về chế tài xử lý vi phạm, theo quy định tại khoản 6 Điều 27 Nghị định 96/2014/NĐ-CP về xử phạt hành chính trong lĩnh vực tiền tệ và hoạt động ngân hàng, hành vi phát hành, cung ứng, sử dụng các phương tiện thanh toán không hợp pháp (bao gồm cả bitcoin và các loại tiền ảo tương tự khác) sẽ bị xử phạt vi phạm hành chính ở mức phạt tiền từ 150 triệu đến 200 triệu đồng. Đồng thời, từ ngày 1/1/2018, hành vi phát hành, cung ứng, sử dụng các phương tiện thanh toán không hợp pháp (bao gồm cả bitcoin và các loại tiền ảo tương tự khác) có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo quy định tại điểm h khoản 1 Điều 206 Bộ Luật Hình sự 2015 (đã được sửa đổi, bổ sung năm 2017).

Phòng PA81 nhận định người dân có xu hướng chơi các loại tiền ảo nhiều vào dịp cuối năm do rơi vào mùa thu hoạch nông sản chính như: cà phê, tiêu,... Trong khi đó, nhìn chung việc quản lý người dân tham gia chơi các loại tiền ảo trên địa bàn còn nhiều khó khăn vì hầu hết không hợp tác hay trình báo với cơ quan chức năng. Các đối tượng cầm đầu các sàn giao dịch tiền ảo không bao giờ ra mặt, các trang web tiền ảo đều đặt tại nước ngoài, nhiều hình thức kinh doanh tiền ảo có dấu hiệu tiềm ẩn rủi ro cao cho người chơi. Do đó, thời gian sắp tới, Phòng PA81 kết hợp với các phòng nghiệp vụ Công an tỉnh, Công an các huyện, thành phố tiếp tục đẩy mạnh tuyên truyền, rà soát tình trạng người dân chơi tiền ảo để có các biện pháp tuyên truyền, ngăn chặn kịp thời, bảo đảm an ninh trật tự tuyệt đối tại địa phương.

ASEAN thúc đẩy đầu tư của Hàn Quốc vào ngành du lịch

Theo phóng viên TTXVN tại Seoul, ngày 8/6, tại thủ đô Seoul của Hàn Quốc đã diễn ra Hội thảo Đầu tư Du lịch ASEAN - Hàn Quốc nhằm chia sẻ những thông tin mới về môi trường, cũng như những cơ hội đầu tư của các doanh nghiệp Hàn Quốc vào ngành du lịch của 10 nước thành viên ASEAN.

Phát biểu khai mạc hội thảo do Trung tâm ASEAN - Hàn Quốc tổ chức lần đầu tiên này, Tổng thư ký Trung tâm ASEAN - Hàn Quốc Lee Hyuk nhấn mạnh, đây là hoạt động thiết thực nhằm thúc đẩy đầu tư vào ngành du lịch của ASEAN, xây dựng một mạng lưới cùng thịnh vượng giữa ASEAN và Hàn Quốc và "Cuộc hội thảo này sẽ góp phần nâng cao sức cạnh tranh của ngành du lịch ASEAN và đảm bảo sự phát triển bền vững của ngành du lịch khu vực này".

Theo ông Lee Hyuk, du lịch thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, tạo việc làm và điều kiện cho ASEAN phát triển. Bên cạnh đó, điều quan trọng nhất là ngành này mở ra nhiều cơ hội hợp tác đầu tư, thu hút sự quan tâm lớn của các nhà đầu tư tiềm năng trên khắp thế giới, trong đó có Hàn Quốc.

Nhật Bản, Trung Quốc thiết lập cơ chế ngăn chặn đưng độ trên biển và trên không

Ngày 8/6, Nhật Bản và Trung Quốc đã mở một cơ chế liên lạc giữa quan chức quốc phòng 2 nước nhằm ngăn chặn những vụ đưng độ bất ngờ trên biển và trên không.

Phát biểu tại cuộc họp báo, Bộ trưởng Quốc phòng Nhật Bản Itsunori Onodera khẳng định đây là một bước quan trọng nhằm tăng cường sự hiểu biết và tin tưởng lẫn nhau giữa Nhật Bản và Trung Quốc. Theo ông Onodera, hiện các công việc chuẩn bị đang tiến hành nhằm mở một đường dây nóng giữa quan chức quốc phòng 2 bên.

Việc thiết lập "Cơ chế liên lạc đường biển và đường không" là vấn đề bị trì hoãn từ rất lâu, với kế hoạch ban đầu được 2 bên nhất trí từ năm 2007. Tuy nhiên, cho đến tháng 5 vừa qua, Tokyo và Bắc Kinh mới đạt được một thỏa thuận khi căng thẳng trong quan hệ song phương do ảnh hưởng

Du lịch được biết tới là một trong những động lực chủ chốt và quan trọng của nền kinh tế ASEAN. Trong năm qua, đã có 120 triệu lượt khách quốc tế tới khu vực này (khoảng 330.000 người/ngày). Ước tính ngành du lịch sẽ đóng góp 12,4% tổng sản phẩm khu vực của ASEAN, cao hơn khoảng 4% so với phần lớn các khu vực khác trên thế giới.

Cũng tại hội thảo trên với sự tham gia của khoảng 300 quan chức chính phủ và đại diện các công ty, nhiều nhà đầu tư Hàn Quốc đã chia sẻ những kinh nghiệm thành công của mình khi đầu tư vào các dự án phát triển du lịch trong ASEAN. Ngoài cuộc hội thảo này, Trung tâm ASEAN - Hàn Quốc còn tổ chức Triển lãm Thúc đẩy Du lịch ASEAN từ ngày 8-10/6 tại thành phố IIsan.

Năm ngoái, 9,5 triệu khách du lịch Hàn Quốc, chiếm hơn 1/3 số du khách của nước này ra nước ngoài du lịch, đã tới 10 nước thành viên ASEAN. ASEAN trở thành điểm đến ưa thích nhất của người Hàn Quốc nhờ nền văn hóa độc đáo và phong cảnh thiên nhiên tuyệt đẹp.

TTXVN

từ những tranh cãi liên quan đến vấn đề lịch sử và lãnh thổ phần nào được giải quyết.

Ngoài việc thiết lập đường dây nóng, Nhật Bản và Trung Quốc sẽ tổ chức luân phiên các cuộc gặp cấp chuyên viên và quan chức cấp cao nhằm nghiên cứu những vấn đề về hệ thống liên lạc cũng như kỹ thuật cần được giải quyết. Ngoài ra, hai bên cũng khẳng định trong một biên bản ghi nhớ rằng Các lực lượng Phòng vệ Nhật Bản và quân đội Trung Quốc sẽ tiếp tục tuân theo những nghi thức liên lạc đang có giữa các tàu thuyền và máy bay để ngăn chặn leo thang căng thẳng. Việc thông báo trước bằng văn bản cũng sẽ được yêu cầu nếu một trong hai bên quyết định dừng hoặc chấm dứt cơ chế này.

TTXVN

Giáo dục bảo vệ môi trường...

TIẾP TRANG 4

... Và vì vậy, giáo dục BVMT không là bộ phận riêng biệt mà là được tích hợp, lồng ghép vào ở tất cả các môn học tùy theo đặc thù liên hệ của từng môn học, từng chương trình và từng đối tượng cụ thể. Hơn thế, nó không chỉ dừng lại ở kiến thức môi trường mà người học được lĩnh hội cả những tri thức nhân văn về môi trường.

Năm 2018, ngày 7/5, Thứ trưởng Bộ GD&ĐT Nguyễn Văn Phúc đã ký Văn bản số 1803/BGDĐT-KHCNMT "Về việc Hướng dẫn xây dựng kế hoạch BVMT năm 2019" gửi các trường đại học, học viện, viện nghiên cứu và trường cao đẳng sư phạm trực thuộc Bộ cùng các sở GD&ĐT. Văn bản này yêu cầu các nội dung như: Đánh giá tình hình thực hiện kế hoạch kinh phí sự nghiệp BVMT năm 2017 và năm 2018; Đánh giá tình hình thực hiện các hoạt động bảo vệ môi trường năm 2017, ước thực hiện năm 2018. Theo đó, cụ thể là đánh giá thực trạng và kết quả thực hiện các nhiệm vụ như: Xây dựng tài liệu phục vụ giáo dục BVMT; Hoạt động tập huấn, bồi dưỡng giáo viên, giảng viên, sinh viên, học sinh, học viên về phương pháp tích hợp các nội dung BVMT vào chương trình các cấp học và các trình độ đào tạo (số lượng giáo viên, giảng viên, học sinh, sinh viên, học viên được tập huấn ở địa phương, các cơ sở giáo dục, số lượng tài liệu được cung cấp, số lượng các trường triển khai nội dung giáo dục BVMT); Hoạt động thông tin, tuyên truyền, nâng cao nhận thức về BVMT, phát triển xanh và phát triển bền vững (hội thảo, cuộc thi, chiến dịch tuyên truyền...), các hoạt động xây dựng môi trường xanh - sạch - đẹp, tổ chức các hoạt động hưởng ứng Ngày Môi trường Thế giới, Tuần lễ Biển và Hải đảo Việt Nam, Ngày Đa dạng sinh học quốc tế, Tuần lễ quốc gia nước sạch và vệ sinh môi trường, Chiến dịch làm cho Thế giới sạch hơn, Ngày Đất ngập nước... Đó còn là đánh giá tác động, đóng góp của việc triển khai các nhiệm vụ giáo

dục BVMT cho sự nghiệp BVMT và phát triển GD&ĐT của đơn vị và của ngành...

Và ở Lâm Đồng

Ở tỉnh Lâm Đồng, trao đổi với lãnh đạo Sở GD&ĐT, Phó Giám đốc Trần Đức Lợi ngày 8/6 cho biết về một số nhiệm vụ trọng tâm về giáo dục môi trường năm học 2018-2019. Đó là tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức của cán bộ, giáo viên và học sinh về các chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước về giáo dục BVMT, gắn việc giáo dục BVMT với công tác tuyên truyền phổ biến pháp luật trong nhà trường, đồng thời gắn việc giáo dục môi trường với việc xây dựng được hệ thống các trường xanh - sạch - đẹp, góp phần xây dựng các trường chuẩn quốc gia, gắn với các hoạt động thông tin, tuyên truyền đa dạng và phong phú, từng bước nâng cao nhận thức giáo dục về BVMT trong trường học nói riêng và cho cả cộng đồng nói chung... Tiếp tục hướng dẫn và tổ chức bồi dưỡng kiến thức và kỹ năng cho giáo viên về giáo dục môi trường nhằm nâng cao khả năng tích hợp, lồng ghép giáo dục môi trường trong các giờ học chính khóa, phù hợp với điều kiện thực tiễn ở địa phương. Tổ chức tập huấn cho giáo viên cốt cán các cấp học từ mầm non đến trung học phổ thông về các phương pháp tích hợp/lồng ghép nội dung giáo dục môi trường vào các môn liên quan trực tiếp đến môi trường... Chỉ đạo các cơ sở giáo dục tiếp tục tăng cường nâng cao chất lượng hoạt động tổ chức Đoàn - Đội tổ chức nhiều hoạt động cụ thể và sinh động nhằm nâng cao hiệu quả các hoạt động ngoại khóa về giáo dục môi trường... Tăng cường giáo dục kỹ năng sống cho học sinh, hình thành cho các em những thói quen tốt, những kỹ năng sống liên quan đến BVMT. Tăng cường kiểm tra, giám sát việc thực hiện các nội dung về giáo dục môi trường...

ĐẠO PHAN

THÔNG BÁO

V/v Cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất

• Chi nhánh Văn phòng Đăng ký đất đai huyện Cát Tiên hiện đang thụ lý hồ sơ đề nghị cấp GCNQSDĐ, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất của ông Trịnh Ngọc Sơn, địa chỉ tại Tổ dân phố 4, thị trấn Cát Tiên, huyện Cát Tiên, tỉnh Lâm Đồng

Ông Trịnh Ngọc Sơn nhận chuyển nhượng QSDĐ của ông Nguyễn Văn Trường nhưng chưa thực hiện thủ tục chuyển quyền theo quy định: Nay ông Nguyễn Văn Trường đã đi khỏi địa phương không rõ địa chỉ liên lạc.

Căn cứ theo điều 82 của Nghị định 43/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 về việc quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Đất đai:

Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai huyện Cát Tiên thông báo: Trong thời gian 30 ngày kể từ ngày đăng báo và niêm yết tại UBND thị trấn Cát Tiên. Hiện ông Nguyễn Văn Trường ở đâu liên hệ với Chi nhánh VPĐKĐĐ huyện Cát Tiên tại Tổ dân phố 13, thị trấn Cát Tiên, huyện Cát Tiên để giải quyết việc chuyển nhượng QSD đất cho ông Trịnh Ngọc Sơn.

Sau thời gian 30 ngày, kể từ ngày đăng thông tin cuối cùng nếu không có tổ chức, cá nhân nào tranh chấp, khiếu nại đối với 1 giấy CNQSD đất trên, Chi nhánh Văn phòng Đăng ký đất đai huyện Cát Tiên sẽ tiến hành lập hồ sơ trình cơ quan có thẩm quyền cấp giấy chứng nhận QSD đất cho ông Trịnh Ngọc Sơn. Các tranh chấp, khiếu nại về sau Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai huyện Cát Tiên sẽ không chịu trách nhiệm.

• Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai huyện Di Linh thông báo

Hộ bà Phạm Thị Thu Thủy được UBND huyện Di Linh cấp giấy chứng nhận QSDĐ số hiệu R 255951 ngày 22/12/2000, vào sổ theo dõi số 382, chi tiết như sau:

- Thửa đất số 01, tờ bản đồ số 14, xã Đình Trang Thượng, diện tích: 19.000 m² CLN. Nay thuộc một phần thửa 49, tờ bản đồ số 48 do năm 2016.

- Thời hạn sử dụng: đến 15/10/2043 đối với đất CLN.

Năm 2012, hộ bà Phạm Thị Thu Thủy chuyển nhượng QSDĐ cho ông **Yên Văn Mậu** thường trú tại Thôn 9, xã Nhân Cơ, huyện Đăk R'Lấp, tỉnh Đăk Nông, trong quá trình chuyển nhượng hai bên chưa thực hiện việc chuyển nhượng QSDĐ theo quy định của pháp luật và hộ bà Phạm Thị Thu Thủy đã giao giấy chứng nhận QSDĐ cho ông **Yên Văn Mậu**.

Hiện nay, hộ bà Phạm Thị Thu Thủy ở đâu liên hệ với UBND xã Đình Trang Thượng hoặc Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai huyện Di Linh để lập thủ tục chuyển nhượng QSDĐ theo quy định của pháp luật.

Sau 30 ngày kể từ ngày thông báo này được đăng số báo đầu tiên, nếu không có tranh chấp khiếu nại, Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai huyện Di Linh sẽ chỉnh lý biên động hồ sơ địa chính, tham mưu cho Văn phòng Đăng ký đất đai tỉnh Lâm Đồng trình Sở Tài nguyên & Môi trường cấp lại giấy CNQSD đất cho ông (bà): **Yên Văn Mậu** theo quy định của pháp luật, mọi thắc mắc sau này, Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai huyện Di Linh sẽ không chịu trách nhiệm giải quyết.